Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX, ЧИСЛО 14. ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., СЕРЕДА, 19-го СІЧНЯ, 1921. — VOL. XXIX. No. 14. JERSEY CITY, N. J., WEDNESDAY, JANUARY 19, 1921. — THREE CENTS

Конґрес постановляє зменчити армію до 175.000.

СЕНАТ ЗАВЕРТАЄ СВОЮ УХВАЛУ, ЩО ЗМЕНЧУВАЛА АРМІЮ ДО 150.000.

ВАШИНҐТОН, 17. січня. — Конґрес ухвалив резолюцію, котра приказує секретарови війни перервати рекрутацію на так довго, аж ріжні роди оружа правильної армії будуть виносити лише дві треті їх законної сили, то значить, поки армія не буде зменчена до сили 175.000 мужа.

Ся ухвала стоїть в суперечности з попередною ухвалою сенату, котрий постановив в пятницю, щоби зменчити армію до сили 150.000 мужа. Того самого дня по полудни сенат постановив розбирати ще раз сю справу, а коли прийшло до голосовання, постановив підняти силу армії до 175.000.

Коли ухвала сенату прийшла під обради палати послів, посли без опозиції приняли постанову сенату; при голосованню з палаті послів голосувало проти предложення лише чотирох послів.

Підчас дебати в сенаті, сенатор Бора заявився за зменченнєм армії до 150.000 мужа. Він говорив, що зменчуючи армію до сего числа, держава заощадить від 30 мілїонів до 35 мілїонів долярів, а ті гроші її здадуться на підмогу для хорих і божевільних ветеранів великої війни. Він виказував, що за цілий ряд літ Злучені Держави видавали найбільше на військо. „Се-ж гірше, як Німеччина. Се навіть гірше, як совєтська Росія".

ЩЕ СПРАВА УБИТЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ОФІЦЕРА В СИБІРИ.

ВАШИНҐТОН, 17. січня. — Дальше роздражненнє межи американським та японським правительством викликає донесеннє, що японські жовніри далі задержують американських офіцерів в уніформі, хоч американське правительство в своїй ноті виразно жадало, щоби військові власти Японії не чіпали американських офіцерів в уніформі.

Департамент стейту видав комунікат, в котрім подається до відома, що японський воєнний суд, котрий веде слідство в справі убитя поручника Лєнґдона, ствердив факт, що його убито без всякої провокації з його боку.

ЖОВНІРИ АРЕШТОВАНІ ЗА УЧАСТЬ В ЛІНЧУ.

ДЖАСПЕР, Алабама, 17. січня. — На приказ спеціяльного заступника ґенерального прокуратора Г. С. Вилкинсона арештовано тут одинайцять жовнірів з національної ґвардії стейту Алабама, в тім числі пятьох підофіцерів.

Се арештованнє стоїть в звязи із злінчованнем Вилі Бірда, а се знов зі страйком вуглевих робітників Алабами, котрий тягнеться уже довший час. Вилі Бірд є одний з майнерів-страйкарів. Кілька днів тому товпа напала на його дім, витягнула його з ліжка, вивезла за місто і застрілила кілька миль від Джаспер. Власти почали слідство. Стали випитуватися людий, що живуть здовж дороги, котрою везено Бірда на місце страчення. На основі зізнань тих людий арештовано Леслі Веста, шофера, та Клайда Спрінґера, члена національної ґвардії Алабами. Вони мали достарчити автомобілів, котрими їхала товпа, що лінчувала Бірда.

Вест арештований признався, що він їхав автомобілем, та подав імена ще других десятьох, котрі їхали на других автомобілях. На основі сього зізнання, спеціяльний заступник прокуратора, іменований для переведення сього слідства, арештував ще десятьох жовнірів за участь в лінчу.

Ненависть жовнірів до Бірда мала свою основу в тім, що його підозрівали за убитє одного жовніра, Мориса, котрий погиб в боротьбі зі страйкарами, а підозрівали Бірда тому, що жовніри вбили тестя Бірда, Джеймса Нортката. Морис був арештував Нортката, стережучи раз копальню.

Арештовані жовніри описують лінчованнє Бірда так: Вони приїхали до Джаспер з Тавнлей, де є їх табор. Приїхали автомобілями. Заїхали перед арешт, де сидів Бірд, обжалований за убиттє Мориса, напали на вязничного сторожа, звязали його і забрали з тюрми арештанта. Завязавши йому очи та уста рушником, обмотавши його шнурами, кинули його в автомобіль та повезли за місто. Дві милі за містом викинули його з автомобіля і застрілили. Цивільну одіж, в котру жовніри перебралися, спалили. Опісля посідали на автомобілі та пігнали до табору, де прибули якраз на час перед ранним відчитуванням імен.

Суддя зложив нині спеціяльний великий суд присяжних (ґренд джурі), котрий має поставити в обжалованнє жовнірів.

ЗЕЛІЗНИЦІ ДАЛЬШЕ ВИКИДАЮТЬ РОБІТНИКІВ.

ВІЛІЄМСПОРТ, ПА., 17. січня. — Віліємспортська галузь пенсильванійської зелізниці дальше зменчує число робітників та зменчує число робочих днів в тижні.

ЛАФАЄТ, ІНД., 17. січня. — Зелізничі варстати зелізниці Монон Рейлровд оповіщають, що число робітників в шапах зменчується о половину.

РЕДІНҐ, ПА., 17. січня. — Редінґська фабрика Бетлегем Стіл Ко. оповіщає, що заплата робітників буде зменчена з 44 на 32, а в декотрих случаях на 20 центів.

Редінґські фабрики бавовни обнижили заплату о 20 та 22 і пів процент. Фабрика наймає сотки робітників, переважно жінок та дівчат.

ГОЛІОК, МАСС., 17. січня. — Фабрика шовку Вілієм Скіннер і Ко. оголосила обниженнє заплати робітникам від 12 до 15 процент. Се найбільша фабрика шовку в сій части Америки; займає вона понад 2,200 робітників. Починаючи з нинішним днем фабрика буде робити три і пів дня в тижни.

ВУСТЕР, МАСС., 17. січня.— Роєл Вустер Корсет Ко. оповіщає обниженнє заплати о 15 процент. Ткачі компанії Вайтгол Карпет Милс запротестували страйком проти обнижения їм заплати о 25 процент.

ПИТСБУРҐ, 17. січня.—Двайцять, себто половина, фабрик Мекізпорт Тин Плейт Ко. почали нині роботу по три-тижневій перерві.

ПАТЕРСОН, 17. січня. — Патерсонські фабрики шовку не впровадили в життє заповідженого ними 48-годинного робочого тижня, чим запобігли грозячому страйкови.

МІЛЮН БЕЗРОБІТНИХ В АНҐЛІЇ.

ЛОНДОН, 15. січня. — Безробіттє в Анґлії зростає дуже скоро. Тепер обчисляють, що число безробітних мущин, женщин, хлопців і дівчат, виносить мілїон осіб.

Обчисляють, що ще є таких, котрі мають лише хвилеву роботу а кождої хвилі можуть стратити.

Разом з родинами ся армія безробітних виносить кілька мілїонів.

Правительство робить заходи, щоби дати безробітним зарібок.

КАЖУТЬ, ЩО ЗАНОСИТЬСЯ НА СОЮЗ РУМУНІЇ З ПОЛЬЩЕЮ.

ПАРИЖ, 17. січня. -- Часопись „Там" подає вістку про гостинне приняттє польського ґенерала Галлера в Букарешті, столиці Румунії. Також заповіджено гостину в Букарешті польського міністра заграничних справ князя Сапіги.

Є чутки, що Польща намагається заключити союз з Румунією, який був би звернений проти Росії і проти Чехословаччини.

Як звісно, Румунія належить до тридержавного порозуміння „малої антанти", якої членами є ще Чехословаччина і Югославія. Метою сеї „малої антанти" є взаїмна оборона передівсім проти Угорщини.

Колиж би тепер Румунія получилася з Польщею против свого союзника Чехословаччини, то, розуміється, мусіла би її зрадити.

ЖИДИ ВЕРТАЮТЬ ДО ГАЛИЧИНИ.

ВІДЕНЬ, 10. січня. — На наглячий телеґрафічний зазив з Відня польський уряд уповажнив свого посла в Будапешту, щоби потверджував (візував) подорожні пашпорти для галицьких Жидів, котрі тепер є інтерновані на Угорщині, а хотять вернутись до Галичини.

Українське військо інтерноване Польщею.

Після польських часописий Польща інтернувала війска Петлюри в 4 таборах: в Олександрові під Торунем 4.500 жовнірів У. Н. Р., в Пикуличах 2.500 в Ланцуті 1000, в Каліші 3000, разом 11.000. До Ланцута має прибути дальших 2000 жовнірів, так що число зростає до 13.000. Крім того є конфінованих 2.000.

НОВИЙ ПРЕМІЄР ФРАНЦІЇ.

Арістід Бріян вижидає заяви довіря від парляменту, а потім візьметься до стягання німецького відшкодовання.

Якщо се йому не вдасться, прийде на його місце Пуанкаре.

ПАРИЖ, 17. січня. — Президент французької республіки Мільран проголосив сьогодня декрет про створеннє міністерського кабінету Бріянда. Завтра або в середу новий премієр появиться перед парляментом, вижидаючи заяви довіря. По всякій імовірности він дістане заяву довіря великою більшостю, а тим одержить порученнє вести переговори в справі відшкодовання Німеччини, коли зберуться аліянтські премієри.

Коли Бріян зробить який вдоволяючий поступ в напрямі стягнення відшкодовання з Німеччини, то він останеться при свому уряді. Колиж се йому не вдасться, то він впаде, а на його місце прийде бувший президент республіки Пуанкаре.

Завданнєм Бріянда є витягнути Францію з фінансової западні, в якій оставила її війна.

Се є конечним ділом, якщо французький бизнес має прийти до себе, та якщо Франція має відзискати кредит.

Фінансовий круговид Франції є захмарений недобором у виді 35 міліярдів паперових франків, які випущено за два останні роки на відбудову зниреної війною Франції.

Тепер Франція надіється, що Німеччина заплатить сей недобір і в той спосіб оживить французький бизнес та поправить кредит Франції. Німеччина отягається, кажучи, що не може, а що може, то дає. Другі аліянти не дуже побиваються за Францією, а французькі фінансісти тимчасом раді би видіти на премієрському становищи Раймонда Пуанкаре, котрий готовий ужити і військової сили для стягнення відшкодовання з Німеччини.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

Що Петлюра давав Ляхам в тайній умові?

З Відня доносять нам, що там появилась копія документу, який списано в червні 1920, і який являється договором, заключеним між У. Н. Р. і урядом Польщі. Зміст того договору є такий: **1) Допущеннє езуїтів на Україну.** 2) Відбудова коштом українського уряду всіх католицьких костелів, зруйнованих в 1914 році та збудуваннє 5 костелів в Києві. 3) Допущеннє уніятів до Печерської Лаври. 4) Видача всіх архівних матеріялів, вивезених з Вільна та Кременця. 5) **Видача в польські руки зелізнодорожних шляхів на Україні. 6) Також віддача цукроварень. 7) Нескликуваннє української конституанти без згоди польського уряду.**

Комітет для скликання Національного Конґресу.

У Відні відбулось зібраннє комітету для скликання Всеукраїнського Національного Конґресу, в якому брали участь представники правих партій. Представники УСДРП. у зібраню участи не брали. Зібраннє обявило себе нарадою партійних представників і громадських діячів України. По скінченню наради вибрано комісію, яка мала би випрацювати спільну плятформу, на якій могли би погодитися всі партії, а ціли зорґанізовання громадського представництва а кордоном, що виявляло би громадську думку, одначе не присвоювало собі права на владу і творенне уряду.

Зміни в уряді галицького українського уряду.

З Відня доносять що на місце д-ра Витвицького, який на днях їде до Парижа, обіймає уряд закордонних справ ЗУНР. **др. Кость Левицький,** а його місце в уряді пропаґанди й орґанізації має обняти **д-р Осип Назарук.**

Делеґація угорської України в Празі.

Сими днями приїхала делеґація з угорської України до Праги. Вона складається з представників трох політичних партій: соціялдемократичної, хліборобської і Союза Українців. Депутація була у през. **Масарика,** през. міністрів **Черного** і през. парляменту **Томашка.** Депутація жадала прискорення виборів і прилучення українських частин на Словаччині до виборчих жуп угорської України.

ВІСТИ З ГАЛИЧИНИ.

ДРОГОБИЧ.

Шкільні, освітні та громадянські справи.

В останньому часі почався у Дрогобичі між громадянством живійший рух. Передівсім з початком падолиста відкрив кружок Укр. Педаґоґічного Товариства повну приватну ґімназію і старається для неї о право прилюдности. **Українська ґімназія має в Дрогобичі як найкрасші вигляди на розвій.** Дотеперішній її стан, управа матеріяльна і педаґоґічна, не оставляє майже нічого до бажання.

Трохи сумнійше представляється **жіночий семинар,** перенятий СС. Василіянками від Кружка УПТ. Що найбільш вражає, се брак одноцільної, фахової управи. Сему одначе при добрій волі можна легко зарадити.

В останніх тижнях відновлено давні просвітні товариства, при доволі значному і живому заінтересованню громадянства. Належить зазначити відновленнє одинокого тут робітничого Товариства **„Бібліотека ім. І. Франка",** яке перед війною дуже гарно розвивалось. На загальних зборах численно явилось робітництво; умових робітників було ледви кількох.

На днях завязав також **Горожанський Комітет.**

ЗБОЇСКА, коло Львова.

Читальня „Просвіти".

Дня 12. грудня с. р. відбулися загальні збори читальні „Просвіти" в Збоїсках. На тих зборах запало рішеннє приступити зараз до відбудови знищеного польськими військами читальняного дому. Гроший нововибраний виділ на згадану ціль не має. А що на поміч ріжних експозитур і оціночних комісий числити не може, осталась, отже лише самопоміч через збираннє добровільних жертв та доходи з ріжних вечерниць або сходин. І ось уже на 19. грудня м. р. заповів виділ сходини членів читальні в упрошеній на ту ціль хаті.

Нове українське повстаннє проти Москви на Поділю.

ЛОНДОН, 17. січня. — Нова Центральна Телеґрафічна Аґенція в Ризі подає із суботи таку вістку:

З Москви доносять, що на Поділю на Україні під проводом Тютюнника вибухло поважне селянське повстаннє. Совєтське правительство боїться, що повстаннє може розширитись, бо московське правительство отягається задоволити їх численні бажання, наслідком чого викликало серед селян велике невдоволеннє.

Румунія не має претенсії до української части Буковини.

ВИЖИДАЄ ЛИШЕ ПОЛАГОДИ СПРАВИ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

ЛЬВІВ, дня 26. грудня, 1920. — Румунська часопись „Адверул", яка виходить в Букарешті, столиці Румунії, містить заяву румунського президента міністрів, ґенерала Авереску, котрий сказав, що Румунія щиро бажає остаточного усталення границь на Буковині. **Румунія, казав він, не має претенсії до української частини Буковини а вижидає лише порішення** справи **Східної Галичини.**

ЗАМАХ НА ЖИТТЄ ЛЄНІНА.

ЛОНДОН, 16. січня. — Російські газети, які прийшли сюди нині, описують очайдушне зусиллє убити премієра Леніна, недалеко Кремліна, в Москві.

Коли він їхав сильно хороненим самоходом на збори Конґресу Совєтів, кинено бомбу з одного дому. Бомба не влучила автомобіля Лєніна але зараз слідуючий. Вона убила 6 осіб із сторожі Лєніна і ранила три цивільні особи.

Арештовано 20 осіб.

ЕСПАНСЬКІ СИНДИКАТИ ПРОТИ СТРАЙКУ.

Кажуть, страйк викликує дорожню, яку треба наперед зборотиі й унеможливити.

МАДРИД, столиця Еспанії, 14. січня. — Національна Синдикалістична Робітнича Федерація Еспанії видала маніфест, в якому заявляється проти страйків, кажучи, що страйки спричиняють дорожню.

В тім маніфесті сказано:

Безвпинні страйки за підвишку платні спричинили теперішнє скрутне положеннє. Підвишки, осягнені страшною боротьбою, просто вертаються до кишень роботодавців у виді подорожіння артикулів поживи та інших конечних щоденних річий.

Синдикати мусять приняти методу викриття дійсної ціни витвору ріжних артикулів, а тоді видати накази до членів синдикатів, що працюють по склепах, щоби відмовились продавати їх по дорозших цінах від тих, які назначать синдикати, котрі також означать, який зиск фабрикант може дістати.

НОВОРІЧНА ПРЕМІЯ ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ".

Видавництво „Свободи" постановило роздати новорічні премії для всіх тих передплатників, котрі пришлють свої передплати на дневник „Свободу".

Премія складаєся з книжочок видавництва „Свободи" і других американських та крайових видавництв.

Хто пришле цілорічну передплату в сумі $7.00 — дістане в дарунку книжок вартости $2.00; хто пришле піврічну передплату в сумі $3.75, дістане книжок вартости $1.00; хто пришле передплату на 3 місяці в сумі $2.00, дістане книжок вартости 50 центів.

Кождий передплатник дістане свою премію сейчас по зложенню своєї передплати. Кошти пересилки книжок оплатить видавництво.

Преміові дарунки, як: книжки, музичні твори, мапи і портрети, належить вибирати зі спису, який подаємо окремо на 4-тій стороні сего числа. Радимо кождому витяти і заховати собі сей спис до часу, в якім належиться відновити передплату. Нові передплатники можуть сейчас користати з сеї Новорічної премії.

Такої великої преміової нагоди для передплатників, досі не давало жадне українське видавництво в Америці.

Тепер якраз відповідний час до читання книжок. Зимові довгі вечери і скучні неділі в хаті, виповнять при читанню довгі години фізичної безчинности і скріплять ум на дні весни.

У самім-же дневнику „Свободі", кождий найде все те, що тикається щоденних подій про наше і світове життє і як воно приходить, а книжка дасть кождому науку, стане дороговказом життя і поведе Вас до кращої будучности.

Книжка має все свою вартість. По прочитанню, збогачує Вашу бібліотеку або можна нею зробити дарунок другій особі або переслати до краю чи в табор.

Виказані у списі книжочки належать до найкращих, які видавано тут в Америці.

(Гляди за Списом Премій на стороні 4-тій).

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1108 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		ПЕРЕДПЛАТА	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates		В Джерзи Сити і заграницею	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75
By mail, Prepaid		Почтою, оплачено	

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery
Телефон гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery

За оголошення редакція не відповідає.

Передплату найлїпше висилати на почтовий або експресовий моні-ордер, який належить залучити до листа, оставляючи собі відтинок як посвідку. Такого листа не треба реджіструвати а вистарчить 2-центова марка. Пересилаючи паперові гроші, треба конечно такий лист зареджіструвати. Пересилаючи почтові марки замісць гроший, треба їх добре обвинути в папір, щоби у вохкі дни не злїпились в дорозі.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order, а не банкнотами. При виміні числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

Всї листи адресувати:
"SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Справа українського приватного університету у Відні.

Отворення двох курсів: академічних курсів і викладів соціяльних наук.

В доповненню вістки про університетські виклади у Відні, дістаємо з Відня таку відомість:

Заповіджені університетські виклади мали по Різдві перетворитися в правильні академічні курси та серед основників — „Союза українських журналістів" і „Соціольоґічного Інституту" (під проводом проф. М. Грушевського) зайшли ріжниці щодо пляну сих курсів, наслідком яких виявилася неможливість спільної праці. Отже будуть осібно **академічні курси**, зорганізовані Союзом, а осібно **виклади соціяльних наук**, зорганізовані Українським Соціольоґічним Інститутом. Провідники Інституту домагались, щоби „Вільна школа соціяльних наук", зорганізована сим Інститутом, увійшла яко автономна група у „Вільний український університет", але професори В. У. Університету не згодились на таку автономію і тому обі сі серії йти-муть рівнобіжно.

Серед викладів Інституту заповіджений між іншим курс соціольоґії „Початки суспільности", який читати-ме проф. М. Грушевський. Сей курс ладить прелеґент також до друку і сподїється випустити його весною в світ.

У НАС НЕ ТАК.

Нюйорська жидівська ґазета „Форвертс" містить таку новинку від свого специяльного кореспондента:

„БЕРЛІН, 13. січня. — Специяльний орґан комісаріяту національностий советської Росії, „Жизнь Національностей", містить в послїднім числі статтю про запомогову діяльність Американців для Росії. В тій статті пишеться, що представитель запомогової акції серед американських Жидів, так званого „Джойнт Дистрибюшен Коміті", др. Розенблюм, привіз на Україну сто вагонів їди та одежі, а канадійський делеґат Зальцман двайцять возів. Стаття говорить, що в Росії є ще богато поля для запомогової акції".

Таке пише жидівська ґазета, котра відноситься прихильно до большевизму. Зате у нас, наські большевики, котрим здається, що всі розуми поїли, при всякій нагоді аґітують проти запомогових акцій, а коли їх припреться до стіни, то викручуються, що, мовляв, нужда в Галичині така велика, що запомогова акція богато не поможе.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ!

ОРГАНІЗУЙТЕСЬ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧІ СТАРОМУ КРАЄВИ!

ВІДСИЛАЙТЕ ЗБІРКИ СЕЙЧАС, І РАТУЙТЕ ГОЛОДНИХ, ХОРИХ, ВДІВ І СИРІТ!

ПОДАВАЙТЕ ДО ВІДОМА ЧЕРЕЗ ҐАЗЕТИ, ЩО ВАША ГРОМАДА ЗРОБИЛА ДЛЯ РАНТУНКУ РІДНОГО КРАЮ!

ДО ХВАЛЬНИХ УРЯДІВ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ У. Н. СОЮЗА.

З нагоди відбувшоїся конвенції У. Н. Союза головна екзекутива ухвалила, щоби в місяцях грудни 1920 р., січню і лютім 1921 р. принимати нових членів до У. Н. Союза за 50 центів вступного.

На відбувшійся конвенції нарід свідомо сказав свою волю. Нарід переконався, що господарка в У. Н. Союзі є уміла та члени тоїж орґанізації мають повну ґарантію свого обезпечення.

З днем 1. січня 1921 р. входить в життє ухвала, силою котрої кождий член в разі калїцтва дістане відповідну запомогу аж до суми $300 без нарушення його посмертного.

Для добра нашої найстаршої і найбільшої української народної орґанізації просимо доложити всіх сил, аби приеднати до неї як найбільше число членів.

Де ще нема відділу У. Н. Союза, там шість свідомих і щирих Українців можуть заложити такий відділ.

Кождий член дістане прегарну грамоту, котра буде оздобою його хати, а крім того відзнаку, статут і платничу книжочку, та буде користати зі всіх прав і привілеїв У. Н. Союза.

Всї близші інформації дістане кождий в головній канцелярії У. Н. Союза:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION,
BOX 76, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:
С. Ядловський, гол. предс.
І. Каштанюк, гол. секр. рек.
Ґ. Слободян, гол. секр. фінанс.
В. Девчик, гол. касієр.
А. Савка, завідатель „Свободи".

БОРОТЬБА ЗА ГАЛИЦЬКУ НАФТУ НА ПАРИСЬКИЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Справу Східної Галичини, а передовсім справу відношення париської мирової конференції до неї, висвітлювано уже нераз на стовпцях наших ґазет. Та висвітлювано її все зі становища політичного: роздивлялися, які політичні мотиви склонили ріжні держави проти самостійности галицьких Українців. В тих розважання усе фіґурували політичні причини і мотиви. Зате справу економічну іґноровано, немовби економічні мотиви не грали ніякої ролї в політиці.

Тимчасом хто знає, чи не економічні чинники були рішаючими для долї Галичини. Правда, сі мотиви не виступають так явно на верха, як політичні, національні, бо ніхто не любить виступати явно з економічними мотивами, але се це не значить, що якраз сі чинники не були найсильнійшими товчками при рішенню всяких питань мировою конференцією.

В одній лондонській часописи появилася статя, котра кидає цікаве світло на питанне, чому мирова конференція в Парижі віддала Галичину Полякам. Для незвичайно цікавого порушення сего наболілого питання поміщуємо з неї що важнійші уступи.

НАФТА І НАРОД.

Статя починається короткою інформацією про Україну і Українців.

„Українці або Русини, як їх також називають, числять яких 36 мілїонів душ. Мають вони свою історію, мову, культуру та архітектуру (будівництво). Через ряд столїть вони терпіли від наїздів та підбоїв Татар, Москалів та Поляків. Наконець їх розбили і розділили межи австрійську та російську імперію. Але дух народний не вмер. Надія будучої злуки піддержувала духа народа, насильно розділеного.

„Як розголосили Аліянти, війна велася за слабі народи. Ся ідея, проголошена президентом Вилсоном, немовби заповідала Українцям національну свободу і обєднанне.

„Ходить менї тут о західну частину України, відомо лїпше під назвою Східної Галичини. Її при розділі Польщі прилучено до Австрії.

„Тамто в Східній Галичині лежать славні поля нафтові, і якраз через ті нафтові терени Східну Галичину відтято від головного тіла України і самовільним актом політиків антанти прилучено до Польщі. Се був найбільший злочин, якого допустилася Мирова Конференція. Економічний імперіялізм ще ніколи так ясно не проявився.

„Ті нафтові терени покривають простір яких 400 миль вздовж та 40 миль вширш та розтягаються здовж хребта Карпатських гір від долини ріки Дунайця на заході аж по границі Буковини на сході.

„Систематична експльотація сих величезних нафтових теренів почалася аж в роцї 1874, коли там добували річно всего 20.000 тон. З часом однак річний добуток зростав так, що в 1884 роцї продукція виносила до 57.000 тон. В той час ґрупа канадійських шукачів нафти завела верченне механічними способами; вони завели вертничі журавлї, добре заосмотрені знаряддя та почали для галицьких-нафтових теренів час небувалого добробуту. (Очевидно, автор має тут на гадці лише предприємців, бо, як відомо, великого щастя для місцевого населення нафта покищо не принесла).

„В перших стадіях розвою нафтового промислу не вертіли глибше як 300 до 400 метрів, але в міру того, як поступали наукові способи верчення, верчення доходило щораз дальше, поки не досягнуло глибини 1.500 та 1.800 метрів. Рівночасно зростала річна продукція нафти з 65.000 тон в 1885 роцї то 2,000.000 тон в 1909 роцї, в котрім нафтова продукція досягнула вершка. В роцї 1903 отворено бориславсько - тустановицький терен, на котрім бухнули жерела незвичайної сили. Сей округ довкола міста Дрогобича, становлячий частину національної території України, в східній Галичині, сам один продукує яких 90 процент всеї нафти, добуваної в цілій Галичині".

(Дальше буде).

СТЯГ.

Ось він високо над нами —
Стяг освячений в боях!
Гей, хто з нами, не з рабами,
Хто стоптав ганебний страх,
Станько вкупі за Вкраїну, —
Биймось, биймось до загину!

Глянь, написано на ньому:
Воля — сонце! Волї нам!
Воля духови людському
І робітницьким рукам!
Вернем волю на Вкраїну, —
Биймось, биймось до загину!

Ось він кличе, ось він має, —
Станьмо всі ми навкруги!
Грім і пекло не злякає,
Згинуть наші вороги!
Гей, за стяг наш, за Вкраїну
Биймось, биймось до загину!

П. В—ий.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЯК ПОСИЛАТИ ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ?

Гроші на поміч голодним, хорим калїкам, вдовам і сиротам в Галичині з Америки і Канади треба посилати на руки Українського Горожанського Комітету у Львові, котрий заступає всі українські інституції в Галичині, і котрий підпирають всі тамошні українські політичні партії і цілий український нарід. 15р.

Посилки треба переказувати в долярах через американські або канадійські банки на імя Земельного Банку Гіпотечного у Львові.

Адреса така:

ZEMELNYJ
BANK HIPOTECZNYJ,
ul. Pidvale No. 7,
Lemberg, East Galicia, Europe.

А рівночасно слід повідомити про посилку Український Горожанський Комітет на адресу:

УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОЖАНСЬКИЙ КОМІТЕТ,
ул. Руська, ч. 3,
Львів, Галичина.
Lemberg, East Galicia, Europe

ТРОБЛІ З ПОЛЬСЬКИМИ БИЗНЕСАМИ.

Шери і шеровці в польських корпораціях. — Дещо з польських ґазет.

(Допись „Свободи").

New Bedford, Mass., Jan. 1, 1921.

Коли світова війна закінчилась і Польща зістала оголошена самостійною, то наші Ляшки кричали в своїх ґазетах, та бігали від хати до хати, щоби складати гроші на ріжні корпорації. Говорили та писали гасло „Свій до свого!", а гроша свого, не дамо ані Русинові, ані Жидови ані Немцові. Здавалося, вже весь гандель та промисл захоплять тут у свої пазурі. Богато Ляшків накупило уділів в ріжних фірмах торговельних та навіть корабельних а самоходами то вже мали їздити з Шікаґо до Варшави. Але ляша хитрість, заборчість та глупота до нічого доброго не доведе, тільки до посміховища. Як випродали свої уділи, так тут основали великий стор з лахами, щоби в Жида нічого не купувати. Провадили через 6 місяців і збанкротували. Тепер стор стоїть замкнений, бо богато довгу наробили. Ляшок вже іде до Жида, по всьо, чого йому потреба. З того банкротства скористали тільки боси, бо собі наладували мішок долярами, не марками. Другий сторник заложив шапу, де виробляв бальону, ковбаси та фринфорци, щоби Німець не дістав польського гроша за свій виріб. Протягом кількох тижнів знов і йому замкнули та продали на „Окшен", а купили Німці, а уділи всі пропали. Ще один Поляк мав ґросерню, котру в осени купив. Також тепер стоїть замкнена і буде продана на „окшен". Компанія корабельна вже одна зникла з лиця землі, а друга ще десь в Ню Йорку на Бродвею колишеться і продає уділи по $10.00, а пише, що капітал має $3 мілїони, дуже легко ніби може хтонебудь бути компаністом і мілїонером.

В тих ляших бізнесах тутешні Американи в своїх писмах широко розписуються та посміваються з „Полакс", а вони плачуть, що анґлійська преса для них не прихильна. **Тепер вже як увійде в хату який панок та хоче уділи продавати, то Ляшка жінка зараз його витає мітлою і жаден вже не хоче ані чути за жадні корпорації, бо вже їх богато понатягано.**

Перше в Польщі ляшки робили погроми на Жидів, а ляцька преса стояла в обороні, що то неправда. Доперва тепер Ляшки видять, що без Євреїв не обійдуться, та князь Любомірський взиває представників жидівських і каже, що правда єсть, же Жиди були мордовані в Польщі. Князь хоче погодитися з Жидами і дати їм рівні права а вони мають помагати польську марку в гору двигати і матеріяльно „ойчизну" ратувати, так подає польська ґазета.

Також пише тасама ґазета, що тут в Америці мають вибрати комісію з Американців, котра, всядеться у Варшаві і має взяти цілу машину державну в свої руки. То так значить, що Американи будуть грати а Ляшки будуть танцювати, доки Росія не зачне співати. З того видимо, що Ляшки мають добрі голови, але нічого самі здїлати не можуть.

Пише друга польська ґазета, що за 2 роки Польща ані одного кроку вперед не поступила. Видко, має в ногах ревматизм, а лїкаря для неї нїт, бо її цьоця Франція також кашляє, а Америка знов стоїть на боці, бо не хоче на себе брати польських троблїв.

Читач „Свободи".

ЗАПОВІТ ЯРОСЛАВА МУДРОГО.

Умираючи князь Ярослав,
Заповіт своїм дітям покинув,
Щоб Україна, край наш святий
У руках у синів не загинув.
В заповіті тому написав Ярослав
Коротеньке та мудрее слово:
— „Ви любітеся, діти мої,
Та шануйте один ви одного;
Та щоб згода між вами була,
Бо вас ненька одна породила,
І тоді вас ніщо не злама,
Й не здола вас ворожая сила.
Колиж буде незгода у вас,
То згинете ви, мої діти,
Та загубите й край дорогий,
Буде лихо тяжке він терпіти".

М. Кононенко.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Михайло Ковалїв, Дітройт, Миш. — Не є добре, аби один чоловік збирав гроші на поміч старому краєви по цілих Злучених Державах. Жертви збирають тепер поодинокі громади окремо і самі посилають до старого краю. Вони самі вибирають собі касієрів і колекторів і самі висилають. Так вони не мають причини боятись, що гроші є передержувані, або що заткнули і тяжко їх добути.

Кожда громада вже сама собі раду дасть, як діло повести. Українські громади в Америці не є молоді, з нових імиґрантів, котрі не знали-б собі ради дати в чужім краю. Всі українські іміґранти в Америці се старші іміґранти, котрі знають Америку; знають тутешні відносини; мають богатий досвід; і не потребують учителів, як їм робити.

Як їм треба колекторів, то вони собі самі знайдуть, а не потребують, аби їм насилати одного „загального" колектора.

Один загальний колектор — то є Український Горожанський Комітет у Львові. Відки би гроші не ішли, і кудиб вони не мандрували, а всетаки вони прийдуть через один банк, Земельний Банк Гіпотечний у Львові, до Українського Горожанського Комітету у Львові.

Є вже загально звісно, що Український Горожанський Комітет у Львові не є жадною політичною ані партійною орґанізацією, але чисто ратунковою, добродійною. Він не бавиться в політику, але ратує всіх голодних, хорих і вязнених, всіх вдів і сиріт, без найменьшої ріжниці. Чи то демократи, чи радикали, чи соціялісти, чи большевики — то все одно для Українського Горожанського Комітету. **Бо він має на меті дати страву, одінне і лїкарства тим Українцям, котрі є в потребі.** Як є в польських вязницях голодні і хорі українські большевики, то він і їх ратує та помагає їм поживою, одягом і лїками.

Длятого власне Український Горожанський Комітет у Львові тішиться загальним признанем, великою симпатією і підпертем усього українського народу в Галичині, абсолютно без жадної ріжниці.

Українська робітнича соціялістична ґазета „Вперед", що виходить у Львові, в кождім числї має повно вісток з Українського Горожанського Комітету і про його діяльність та всякі заходи для ратунку пропадаючих з біди, нужди і хоріб Українок і Українців в Галичині.

А може Вам буде цікаво знати, **що навіть найменьші і найбіднійші села в Галичині і ті дають свої дрібні жертви на видатки Українського Горожанського Комітету у Львові, бо вони знають, що хотяй їх жертва невелчка, але вона показує, що вони стоять разом з усім народом в тяжкій потребі і не хотять спокійно приглядатись, як сотки тисяч їх братів голодних, голих і хорих пропадає марне перед часом з причини польського наїзду і грабіжий.**

Бо лише Лях може спокійно глядіти на ту страшну траґедію нападеного ним народу, дожидаючи, аби Українці вступились йому зі свого краю в могилу, а щоби він на їх місце навіз Ляшнї.

Кождий Українець в Америці, котрий розуміє теперішне положенне свого рідного краю, гадаємо, має стільки совісти, що самий зложить від себе жертву і поможе у своїй громаді до жертви громадської.

Те можете зробити і Ви, а як се сповните, то Ви сповнили свій обовязок для старого краю в теперішню його тяжку годину.

Дописуватель з Геркімер, Н. Й. — Хотяй пишете про таку погану і глупу шматку як „Оса", чи „осел", як кажете, то таки делїкатнїйше треба написати. Фамілійні справи „голодриґи" належать до фамілії голодриґи, а не до ґазети. Ті справи є приватною власностю панства „голодриґ" і ми не маємо права до них мішатись.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В СКРЕНТОНІ НА ПОМІЧ СТАРОМУ КРАЄВИ.

Збірка жертв на українськім всенароднім вічу, яке відбулося дня 12. грудня, 1920, заходом Українського Горожанського Комітету в Скрентон, Па.

Спис Жертводавців:

Др. Тацій	$100.00
Др. Кульчицький	100.00
о. Д. Хомяк	100.00
Стейтовий Банк Босака	100.00
Юрій Крайківський	50.00
Вас. Гришко	50.00
Дм. Дочич	50.00
Юр. Бомба	35.00
Вас. Бадан	25.00
Гр. Мрикало	25.00
Тим. Назар	25.00
Вас. Хомчак	25.00
Осип Ленчицький	25.00
Ник. Дучак	25.00
Йосиф Заплатинський	25.00
Вас. Романов	25.00
Ст. Калакука	25.00
Ник. Самуїла	25.00
Ст. Баран	25.00
Іван Тарас	25.00
Ник. Гриб	20.00
Пав. Гулька	16.00
Іл. Булик	15.00
Samter Bros. Co.	15.00
Дамян Бориско	10.00
Ю. Перлін	10.00
А. Федуник	10.00
Д. Курій	10.00
С. Дмитришин	10.00
Т. Николишак	10.00
Іл. Ковальчук	10.00
Вас. Стельмах	11.75
М. Баковський	10.00
Йос. Пелех	10.00
Ник. Боянович	10.00
Мих. Шиманський	10.00
Том. Урманець	10.00
Мих. Волощук	10.00
Ілько Еній	10.00
Кир. Волощук	10.00
Ник. Яремкевич	10.00
Ів. Кость	6.00
Пар. Калакука	5.00
Ольга Калакука	5.0
Др. Данцік	5.00
Теод. Почапський	5.00
Ст. Фецович	5.00
М. Думанський	5.00
Вас. Булик	5.00
Гр. Дранута	5.00
Ів. Макута	5.00
Никола Белеґай	5.00
Мар. Кульчицька	5.00
Гр. Перчак	5.00
Е. А. Босак	5.00
Ів. Голубовський	5.00
Ник. Стадницький	5.00
Мар. Левкун	5.00
Іл. Ковальчук	5.00
Ант. Грабик	5.00
А. Ільковська	4.00
Е. Фолкман	3.00

По $2.00: М. Кондрат, М. Заяць, Юр. Коропяк, Т. Чуфар, Н. Дзюба, М. Кметь, Гр. Бомба, Й. Шило, В. Васильків, М. Дучок, В. Захарчук, Ол. Клюс, Ник. Милянко, Гр. Питльована і Ф. Стадницький.

По $1.50: Мих. Бабяк, В. Левицький, Т. Николишин і О. Вівчаровський.

По $1.00: Е. Безнець, Ф. Пожітка, К. Страка, Ч. Генес, П. Гудак, Й. Батько, Ант. Ленчицька, Б. Сабо, Ф. Рабега, Ів. Лопшанський, Ів. Ґалбави, М. Д. Мек Лейн, Й. Догерти, Я. Іванишин, Ольга Запоточна, Ан. Запоточний, М. Тарас, Д. Мілян, Гр. Дмитришин, Сем. Дмитришин, Я. Демський, Т. Лялька, Дм. Кулик, Т. Стефаник, Т. Трач, М. Кац, В. Куба, П. Швайко, Ів. Нетяга, Іл. Дубач, Ев. Копко, Мар. Крайківська, Ан. Табовський, Ст. Бель, К. Деркач, П. Демкович, М. Сивчанин, А. Молодович, М. Періг, Гр. Маркович, Й. Дибляк, Гр. Баран, П. Пастернак, З. Баранич, П. Зайко, С. Кривич, Волощук, К. Волощук, Й. Криш, М. Волощук, П. Підгриняк, Д. Курій, М. Павлюк, П. Язьвінський, Гр. Язьвінський, Г. Параска, Гр. Федчишин, В. Струбіцький, П. Осадчук, С. Бучинський, Н. Осадчук, М. Яцків, Юр. Кашуба, Ів. Частин, В. Рабчук, Т. Миліш, В. Темберович, М. Федецький, М. Іваніцький, Юр. Коваль, Ст. Витрвал, Леся Витрвал, Т. Урбанець, Т. Чубірян, Юр. Вишняков, Ос. Мерецький, Зоф. Пелех, Сем. Пелех, Юр. Пиріг, П. Черняк, С. Москаль, Я. Росий, Я. Стаднір, Гр. Яхман, Ст. Горождляк, Ст. Кітляк, П. Боднар, Ан. Курик, В. Наконечний, П. Швед, Н. Саранчук, П. Камюк, А. Перець, А. Скалатська, М. Шиманська, Іл. Корпяк, П. Лулик, Т. Ліберний, Р. Топольницька, К. Бомба, П. Ковалик, А. Мондяк, Д. Якимишин, С. Зиреш, Н. Ховтун, Гр. Трач, В. Гнатовко, І. Мельник, В. Ульриш, С. Купровський, К. Калакука, К. Кость, П. Елечко, Сем. Тишлюк, Гр. Сенків, Гр. Гуменний, Ник. Перетятко, Т. Накальський, Ів. Цьван, Ол. Вівчаровський, Гр. Яхван, В. Ґурійовський, Ів. Грабик, Вас. Лопушанський, Фил. Когут, Андр. Демкович, Мих. Демкович, Дм. Демкович, Андр. Кирик, Теод. Колісник, Як. Оленко, Ів. Мальований, Ол. Терлич, Ів. Кондра, Дм. Михайлів, Яц. Ольовач, Мар. Ольовач, Ник. Бучма, Ст. Зайко, Ів. Зайко, М. Зятик, Кат. Молінська, Нас. Ґуриш, М. Думанський, Сем. Небесний, Мих. Курятник, Н. Бягигол, Луць Когут, Теод. Семчук, Ів. Калинський, Яц. Бейко, Ів. Плоскін, Ів. Скула, Мих. Головчак, Вар. Білінська, Ст. Брудний, Ів. Лаврів, М. Беднар, Іл. Терпливець, М. Федорів, Кат. Наколиша 75 цнт.; Мар. еЛвчик 60 ц. По 50 центів: А. Молодович, С. Кость, Сем. Шеник, Дм. Якимишин, Йосиф Демко, Т. Табака, Ів. Туман, Ст. Ґерон, Теод. Бігун, Мар. Волошин, Мар. Тисяк, Ева Яхван, Кат. Піщинська, Тарас Білан, Ол. Бучкович, Ів. Дутко, Тек. Гроселяк, Анна Булик, Мих. Диміч, Ник. Галущак, Ів. Нестор, Йос. Маркович, Йос. Сукальський, Дм. Мирка, Гр. Бордун, Ів. Сенько, Мар. Новосильчак, А. Демкович, Ст. Баран, Т. Макульський, Гр. Ґнидович, Ів. Ґльобовський, А. Келер, М. Миліш, В. Костишак, С. Медвідь, В. Рибак, Г. Запоточний, А. Будник, І. Томин, Ол. Хомин, П. Нитка, М. Стаднишин, Ів. Василик, Т. Мекаш, М. Романів, А. Салядa, Ев. Вівчаровська, М. Шиманський, Гіляр Ленчицький, Юлько Ленчицький, Андр. Бучман, Гр. Дубніцький, Н. Терлецький, І. Коваліщ, Гр. Маляр, С. Гнатуляк, Дм. Пянич, А. Баран, А. Грибик, Гр. Стяшко. По 40 ц.: А. Кирилюк, А. Тилявський і В. Гуменець. Н. Бривіт 35 ц. П. Дзецюх 30 ц. По 25 цнт.: М. Меліш, М. Дубно, В. Кузій, Яр. Заплатинський, Лев Заплатинський, Е. Лулик, В. Гнус, А. Задорецкий і Гр. Плішка. Йос. Мальований 24 ц. По 10 цнт.: Вас. Василюк і В. Росилюк.

Разом $1,459.14.

Перед вічем, вічевий комітет зложив $26.00. На це дали по $2.: Юрій Крайківський, о. Д. Хомяк, др. Кульчицький, Вас. Хомчак, Вас. Левицький, Мал. Тарас, Мих. Коцюбка, Сем. Пелех, П. Калакука, Д. Чомко, Йос. Заплатинський, Тимко Назар і Ник. Дутчак.

Дрібними датками, які зібрав о. Д. Хомяк	20.86
Дрібними датками на вічу	12.21
Разом	$1,518.21

Зіставленне:

Дохід	$1,518.21
Розхід: нотатки, олівці і напись зовні галі	5.60
Остає чистого доходу на руках касієра	**$1,512.61**

ЗА АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОЖАНСЬКИЙ КОМІТЕТ:

Николай Дутчак, голова;
Василь Хомчак, секретар;
Юрій Крайківський, касієр.

Кілька слів до повисшого звіту.

Атмосферу творчої праці серед української іміґрації, яка зачала була прибирати ширші розміри для несення помочі братам в старім краю, убито в самім заводку самоволею декотрих проводирів.

Демон демагоґії, самоволя і дика амбіція, от це й причина взаїмних нападів, котрі доходили нераз до дикого озвірення, і всякі змагання до уможливлення отвертої виміни думок, надання політичного напрямку, спільної праці в несенню помочі рідному краєви не дописали.

Невмілим і самовільним господарюваннем вбито в народі духа жертвенности; народ втратив довіре до самого себе, настала загальна байдужність, зневіра і український загал на іміґрації обгорнула темрява безвихідности, душа народня замовкла і лишилося лишень прокляття на устах.

Одначе голос роспуки вдів, материй дітої к голодних, обдертих, голих і хворих тиняючихся попід плоти, доходить до нас. Стогни конаючих, катованих в старім краю палять душу кождого, хто признає себе Українцем тут на іміґрації і от по хвилевім отупінню то тут то там українська іміґрація будиться.

Як декотрі инші громади так і скрентонська громада зрозуміла це, що зза промахів, чи помилок, чи може й самовільного злочину одиниць, вона не може і неповинна бути глуха на просьби і благання нещасних в старім краю і в тій цілі за ініціятивою д-ра Кульчицького, д. Юрія Крайківського і других скрентонських громадян заложено „Американсько-Український Горожанський Комітет", котрий має на ціли нести неґайну поміч рідному краєви.

Американсько-Український Горожанський Комітет в Скрентон, Па., розпочав свою діяльність цим, що за його старанями відбулося всенародне віче дня 12. грудня, 1920. Це віче принесло, як показує повисший звіт, $1,512.61.

Тут маємо неабиякий доказ, що лише обєдинаними силами і працею можна осягнути повний успіх в данім напрямі.

Всім жертводавцям Американсько-Український Горожанський Комітет в Скрентон, Па., отсим складає сердечну подяку.

В. Хомчак, секр.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗА

SUPREME OFFICERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASS'N.

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДАТЕЛЬ:
СЕМЕН ЯДЛОВСЬКИЙ,
P. O. Box 53, Jersey City, N. J.

ГОЛОВНИЙ МІСТОПРЕДСІДАТЕЛЬ:
ТЕОДОР ГРИЦЕЙ,
29 S. 4th St., Philadelphia, Pa.

ГОЛОВНА МІСТОПРЕДСІДАТЕЛЬКА:
МАРІЯ ОЛЬШАНИЦЬКА
2515 Professor St., Cleveland, O.

ГОЛОВНИЙ РЕКОРДОВИЙ СЕКРЕТАР:
ІВАН КАШТАНЮК,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ГОЛОВНИЙ ФІНАНСОВИЙ СЕКРЕТАР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
ВАСИЛЬ ЛЕВЧИК,
48 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

ЗАВІДАТЕЛЬ „СВОБОДИ":
АНДРІЙ САВКА,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЧЛЕНИ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ:
СТЕПАН МИЛЯНОВИЧ,
193 Grand St., Jersey City, N. J.
ВАСИЛЬ ГАСІЙ,
34 Cooper St., Trenton, N. J.
ІВАН ВАВЕРЧАК,
722 State St., Perth Amboy, N. J.

РАДНІ:
КОНСТАНТИН КИРЧІВ,
3239 Boulevard, Jersey City, N. J.
МИХАЙЛО ПЕТРІВСЬКИЙ,
1500 So. Third St., St. Louis, Mo.
МИКОЛА ШЕВЧУК,
Box 468, Manville, R. I.
ВОЛОДИМИР ЯСЬКЕВИЧ,
229 Kent Ave., Brooklyn, N. Y.
СТЕПАН БАЮС,
135 Main St., Derby, Conn.
СТЕПАН КУДРИК,
30 E. 24th St., Siegfried, Pa.
АННА СТАДНИК,
1506 Kenilworth Ave., Cleveland, O.
МАРІЯ МЕЛЬНИК,
51 Pulsyfer St., Auburn, N. Y.

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОМІСІЇ:
о. МИКОЛА СТРУТИНСЬКИЙ,
2238 N. Rice St., Chicago, Ill.
ДМИТРО АНДРЕЙКО,
P. O. Box 234, Jersey City, N. J.
МИКОЛА МУРАШКО,
337 Remington St., Rochester, N. Y.

Головна канцелярія У. Н. Союза находить ся у власнім домі під числом 83 Grand St., Jersey City, N. J. Telephone 498 Montgomery.

СПРАВЛЕННЄ ПРОТОКОЛУ

із засідань голов. уряду У. Н. С., відбутих в днях 30-31. грудня 1920 р., проголошеного в „Свободі" з 14. січня 1921.

В шпальті 5, а в стрічці 44 з гори есть „персонал **друкарні**" а після оригіналу має бути: персонал **редакції**.

Низше під наголовком **Пополудневі наради** (другого дня) в 7-мій стрічці по словам „готовість обняти редакцію" **подано есть:** Але В. Лотоцький домагався заключення контракту, **а має бути:** при тім В. Лотоцький зажадав для себе $300 місячної платні і заключення контракту.

Єще низше, з відповіди яку дав предсідатель В. Лотоцькому, по словам „не на місци" з оригіналу викрислено слова: **а вимаганої платні означений буджет не покрие.**

Дальше в тійсамій шпальті єсть реченне: (в 16-тій стрічці з долини) „На редакцію і кореспонденції з Европи ухвалено покищо на протяг трох місяців по $650 місячно". **В оригіналі такого речення зовсім не було.** На місци того речення, як продовжене попередне реченне **має бути: з платнею по $250 місячно, полишаючи їм самим до рішення, хто з них має заняти технічний провід редакції.**

Тільки що до самого **„справлення".** Чи се є справленнєм **помилки** чи чого **енчого** то вже члени У. Н. С. самі зволять догадатися. Я однак змушений єще **виразно зазначити** що „шлюфуваню" протоколів, місця не сьміє бути, бодай так довго, поки я за них відвічати буду.

Іван Каштанюк,
гол. рекорд. секретар.

АДРЕСА ПРЕДСІДАТЕЛЯ У. Н. СОЮЗА.

Подається до відома інтересованим, що адреса головного предсідателя У. Н. Союза є слідуюча:

SIMON YADLOVSKY,
Box 53, Jersey City, N. J.

Лесь Мартович. (6)

НАРОДНЯ НОША.

(Оповіданне з українського життя в Галичині).

(Докінченне).

Отаким способом ускочив я поміж інтеліґентів. Ніхто вже мною не стидається, кождий випе зо мною склянку пива залюбки. Я вже наломився й до їх бесіди. Невелика це штука, отже привикнути треба. Говориться намість: трьох та тирйох, намість: світ та шьвіт, намість: уперед та фперед, тоща. Иноді забудуся, то й до жінки так говорю. А вона свариться:

— „А йди-ж ти — каже — гугнавий! Не погань мені хати такими словами!"

Хотх неодин хотів би мати в руках таке ремісло, як я тепер маю, отже мені не зусім догода: я гадкою сягаю далі. Дуже мені той Гринько отут сидить, у печінках. Такий злодій, такий злодій, а він — подумайте лиш — по сто корон місячне! Та ця посада касієра неначе придумана для мене: що-день досвіта до міста, сів за столик, виплачую гроші той назад до дому. Не думайте собі, що я пускався-б на таку бистру воду, як Гринько. Ні! Я в його сліди не вступав би, Боже борони!

Гринько друний хам, свиняче путо. Дурневи-ж, як якийсь казав, море по коліна: він думає, що то ніколи не урветься, що заєдно так брикатиме. Отак достоту, як свиня, що зайде в барабулю. Що не з'зсть, то порие, затолочить, обпаскудить не дбає, що завтра буде їсти.

Може давно так удавалося, бо ще й досі співають за опришків. Теперішніми-ж часами опришка підтягають зашморгом на кільканайцять цалів понад землю. Тепер, брате, таким способом не доробишся.

Я не рушив би зломаного крейцаря! Тай на що мені теекивати, коли мені люде самі дадуть за вигоду. До хати принесуть! Правда, неодин за те відказує на мене поза очі: ба Мудрагель ошуканець, ба сільська пявка, ба кров людську ссе! Але яке то сьогодня: вдяки від нікого не жди! Дурень говорить, бо не розуміє.

Іди, правдайся з Господам Богом, на що він так світ установив, що без моєї помочі не обійдешся?! Я також досить наплатився всякій біді, доки до розуму дійшов. Тобі кривда, що свій чоловік, патріот, запомагається? А як би я так тобі не поміг, то найшов би ти собі такого, що обібрав би тебе до голої кости. Ти тді мовчиш, але на свого заздро! Я мушу зате брати плату, бо я з сього жию: се моє ремісло. Я не такий, як отой війт із глухохо села, що витуманить у дурного пятку тай уважає її за крадену. Озьме, пропе, доложить іще свої гроші тай через кілька літ дивись, а він зійшов на Ицкову суку! Другого скривдив тай сам нічо з того не звів. Я ні! Я вмію пошанувати кождісінький крейцарь.

Отже таки признаюся, що нераз і мені підступає під серце те дурне мужицьке сумління. „Гей! — думаю собі нераз у ночі — неодин так тяжко працює, а не має чим діти погодувати. А я отак хитро-мудро та з того самого злиденника кілька корон вишпортаю". Але не довго борюся з тим сумлінням: хутко отямлюся тай завсіди його переможу.

— „А ступися-ж — кажу — від мене! Ацю! бо в чоло вдарю! Ти не видиш, що я вже перейшов на иншу віру? що злизав із себе те пятно мужицьке? Іди під здудурені поли сардакові, а мене скараскайся! Не я давав такий лад світови тай не я за нього відповідальний".

Не думайте-ж однак, що я через те цурався таки зусім народньої ноші. Ні! я не гірший патріот від другого: я люблю своє рідне. Ось недавно купив я свому Петрусеви (йому три рочки, коби здоров!) вишиваний киптарик, писану дзьобенку, крисаньку з павами. Як убрала ся дитина, бігає по хаті, кождий куток веселить. Неначе квіточка в маю по бистрім потічку пливе. Кажу вам: стіни хатні всміхалися до дитини!

— „Натішся — кажу — синку, поки малий, бо скоро виростеш, то носитимешся так, як я".

А дурна баба знов своє: — „Я би — каже — не позволила так свою дитину поганити".

А я їй може вже який сотий раз наказую: — „А цить же ти, дурна! А не воріг своїй дитині: не хочу його пятнувати, аби потім моїх костей не проклинав, що зза моєї причини та не міг ніколи визволитися з мужицького ярма. Не бійся! Про нашого Петруся народня ноша не загириться".

Котрі-ж її так дуже любите тай боїтеся, щоби вона не загирилася, то носіть її самі. Просимо! Скоро те пятно розділиться на нас усіх, то воно перестане вже бути ознакою нещасливого мужицтва. Отоді й я вернувся до неї.

НА РІДНУ ШКОЛУ В ГАЛИЧИНІ.

Жертви посилається до American Ukrainian Exchange, 30 E. 7th St., New York City. Збірку контролює Др. С. Демидчук.

50. о. П. Езерський, Шенандоа, Па. $5.00
азмісць новорічних желань.
51. Никола Ґрубрин, Міннеаполіс, Мінн. $5.00
і викликує: Григорія Пастушенка і Василя Рефяя.
„Понад їх хати бузьки надлетіли,
В дарунок синів їм поприносили.
Ви, батьки, про синів дбайте
І для них на Рідну Школу дайте".
52. о. Стефан Склепкович, Геркімер, Н. Й. $10.00
Замісць святочних желань і окремих подяк, згідно зі зазивом о. І. Гундяка. Просить о зложенне відповідних жертв слідуючих Добродіїв: о. Ярослава Скроцького, о. Михайла Капця, о. Володимира Сполітакевича, о. Конст. Курилу, о. Михайла Лисяка, о. Адміністратора Петра Понятишина.
53. Павло Війтович, Бруклин, Н.Й. $1.00
54. Др. С. Демидчук $0.70
на покрите коштів пересилки.

Примітка: В попереднім виказі зайшла похибка в рахунку о 10 дол.; на котрі перемінено чек на 5000 п. м. Значить в касі остало попередно лише $180.10, а в тім вчислено вже 5.000 польських марок.

Разом в сьогоднішнім виказі $21.70.

ВСЬОГО ВІД ПОЧАТКУ $404.80.

На Новий Рік, 14. січня, 1921, вислано до Львова, на книжочку 6800, товариства „Дністер $200.00; в тім вже є вчислених і 5.000 польських марок. За зміну чеків заплачено 30 центів; пересилка коштувала $1.50. Гроші вислано чеками American Express Company чч.: 1589365, 1589366, 1589367, 1589368; окремим чеком Американсько-Українського Бюра в Шикаґо, Ілл., ч. 31055, польських марок 5.000. Свідками при відсиланню були пп. Володимир Кнігиницький і Іван Добрянський.

В КАСІ НЕ ОСТАЛО НІЧОГО.

Ню Йорк Сити, 15. січня 1921.

Др. С. Демидчук.

Богато з викликаних громадян не складає своїх жертв. Ті громадяни, що викликають когось, повинні також вислати до викликаних картки з повідомленнем, що їх викликано і попросити, щоби зложили жертву.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Братство св. Николая, від. 106, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 23. січня с. р. Проситься всіх членів, щоби явились. Контрольна комісія здасть справозданнє з 1920 року. Також проситься всіх, хто має своїх знакомих, котрі хотіли би вступити до нашої орґанізації, щоби їх наклонили до вступлення в члени У. Н. Союза. Добра нагода, бо У. Н. С. приймає лишень за 50 ц. вступного. Тож, браття, всі разом до діла з новим роком. — М. Паславський, фін. секр.

ПИТСБУРҐ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 96, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 23. січня, о годині 2-гій сполудня в церковній галі. Кождий член повинен явитись на той мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Будеться приймати нових членів до У. Н. Союза. Вступне тепер 50 цнт. — Ст. Войтович, секр.

ПОДЯКА.

Я низше підписаний член У. Н. Союза, складаю щиро сердечну подяку Впов. п. Делеґатам послідної конвенції У. Н. Союза за зложену суму мені в дарунку $73.00, а також дякую Впов. Делеґатам і членам У. Н. Союза за уділену мені запомогу в сумі $75.00. Дай Боже, щоб до слідуючої конвенції усі Українці по сім боці моря згуртувались під добродійний прапор У. Н. Союза і усі були здорові, щасливі і богаті як землиця на святого Івана! — **Стефан Старенчак,** член відділу 82 У. Н. Союза.

ВЕСЕЛЕ З УСТ НАРОДА.

Побалакали.

Іде базаром пан і зайшов туди, де люде свині продають. От пан бачить, що у кождого мужика лежить свиня на возі; він і каже: „Що мужик, то свиня". А мужик бачить, що, як пани ідуть, то за ними собаки біжать; от він і каже: „Що пан, то собака".

Двоє очий.

— „А што, мужічок, гроші я тобі всі оддав?"

„Ну, не знаю, пане. Ось зараз почислю".

— „Ну-ну".

„Та не всі, пане".

— „А ну, давай сюди, — най я ще перечислю".

Наложив окуляри і почав числити.

— „А, правда твоя. — На-ж тобі ще й те, що не додав".

„Ну, спасибіг, паночку, сим очам, а тамті хоч би й повилазили".

Папугай.

Приходить мужик до пана, увійшов у горниці і став. А у пана був папугай, що тільки і навчився від пана говорити: „Дурак мужик". Стоїть мужик коло порога, а папугай усе одно та одно: „Дурак мужик". А мужик йому кланяється, а далі й каже: „Звиніте, ваше благородіє: я думав, що ви птиця".

Чому козак подібний до пана?

Було се на Волині. У одного пана Ляха було багато маєтків. От приїхав він якось в одно своє село, а управитель прислав до нього козака з письмами з другого села. Глянув пан на козака і здивувався. Просто очам не вірить: перед ним козак, немовби він пан вилятий стоїть. От і питає пан козака:

„Чи не була твоя мати прачкою у горницях за мого батька?"

— „Ні, не була, — „відповідає козак, — „тільки мій батько вісім літ топив у горницях груби, за старої пані".

Пан.

Був раз собі пан, та мав лише одного кріпака. Іде він раз дорогою дивиться, а його мужик зарізав барана. Приходить він домів, і каже свому синови:

„Наш Іван зарізав барана. Іди до нього і кажи йому, най дасть мяса, або, як не хоче дати, вижени його, най вивезе гною за шарварок".

Приходить син до Івана і каже:

„Тато казали, щоби ти дав мяса, а ні, то іди возити гній на греблю".

А Іван каже:

— „Ні, я гній повезу, а мяса не дам".

Приходить син домів.

„А що?" — питає пан сина.

— „Та що? Не хоче дати мяса, а воли до воза пішов запрягати".

„Ну, нічого".

Зварила панова жінка капусти, заправила яйцем, насипала на миску, поставила вилки для форми, а пан і каже:

„Таки, що шляхтич, то шляхтич: капусту вилками буде їсти; а мужик мясо, як собака, буде тріскати".

Скупий пан.

Був колись такий скупий пан, що слугам давав їсти гірше як собакам.

Одного разу поїхав він у город. Думав, що скоро вернеться. А на дворі хуртовина збиралася. Фірман накупив собі добрих булок, одягся тепло та й не журиться. По дорозі почалась така сніговиця, що світа божого не видно. Хоч фірман і знав дорогу, але він навмисне зробив так, начеб зблудив, щоби пана налякати. Їздять вони увесь день по полю, доки не захопила їх ніч. Уже пан змерз і їсти захотів. Найшли вони стирту сіна, приїхали під ту стирту, а фірман і каже:

„Уже тепер, прошу пана, будемо ночувати, бо дороги не найдемо". Повипрягали коний, дали коням їсти. Фірман виняв булку, обгорнув сіном і їсть її.

А пан побачив тай питає: „Що ти їси?"

А фірман каже: „Сіно, прошу пана".

— „Вибери", — каже пан, — „і мені, але якого мягенького".

Вибрав йому фірман сіна. Їсть пан.

Дав Бог день. Утихло. Приїхали домів. Каже пан самовар ставити. Поставив на стіл і посадив за стіл фірмана і усю прислугу.

„Їжте," — каже.

З того часу пан став такий добрий, що всі люди дивуються.

Бувало кухарка побіжить у хлівець по дрова, то він заверне назад і заставить узяти хліба зі собою. „Бери", — каже, — „а то не знаєш, що може случитися".

СЛЬОЗИ.

(Оповідання).

Мале таке, худеньке, з білявою головкою. Сидить коло стола. Схилилося над книжкою, вчиться.

Сліпуватий каганчик скупенько освітлює виснажене личко, опущені довгі вії, укриту дрібненькими синенькими жилками тоненьку шийку.

Вже кілька годин минуло, як воно сидить так, стараючись зробити аритметичну задачу. Старається, бо ще треба вивчити про Переяславську раду — з історії.

Свою сіреньку школярську блюзочку скинуло з себе, бо тож шкода... Загорнене в стару мамину хустину, здавалося дорослою людиною.

Инколи тільки підведе головку і смутними оченятами подивиться в темний куток хати, де лежить на ліжку досить іще молода, але вимучена хоробою жінка. Властиво не лежить, але сидить, оперши́сь плечима на подушку. Скорий, нерівний віддих підносив у гору її запалі груди, а на щоках жевріли хоробливі рожеві плями. Розпущені чорні коси стелили ся геть іж на плечі і вкривали подушку.

Минає година, друга. Північ уже. Лице хлопчини смутніє. Нарешті він склав свої книжки, зсунувся з лави й тихесенько спитався:

— Може вам чого треба, мамусю?

В тім питанню була якась тривожна чулість і щось таке, чого не можна висоловити одним словом, щось невмолиме, ніби жарга, ніби просьба...

Жінка все зрозуміла. Нервово зворушилася, заломила руки, аж пальці захрупостіли в суставах. З невимовним болем піднесла їх у гору й закинула за голову.

— Мені нічого... нічого... але ти, Петрику, сьогодня ще нічого не...

Ніби зайк, ніби ридание вирвалось з її грудий, а хлопчина тихо промовив:

— Мамусю! Не плачте, не турбуйтесь так... Я зовсім не хочу їсти... зовсім...

Голос його ввірвався і завяз у горлі.

Затих. Підійшов до вікна і тихесенько став коло нього. Стояв у великій маминій хустині, наче привид або ґном. Дивився у вікно, а мороз малював на шибках квітки й узори.

— І звідки се все?! — шептав. — Невже з морозу?... Вчора не була так... Навіть сьогодня в ранці не було... Може яканєбудь чарівниця з казки, або та, що папороть вартує... Гарно їм там, тим усім чарівницям...

Похилив біляву головку на груди і дивився, дивився, дивився... Зпід опущених повік голодного хлопця бризнули великі, болючі, солоні сльози... Падали сльози на замальовану шибку й стирали узорні композиції зимового маляра...

Клим Поліщук.

1920 р., січень, м. Київ.

СПИС КНИЖОК НОВОРІЧНОЇ ПРЕМІЇ

ЯКІ ПРИЗНАЧУЄТЬ ВСІМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ, КОТРІ ПРИШЛЮТЬ ПЕРЕДПЛАТИ НА ДНЕВНИК „СВОБОДУ".

З ПОНИЗШОГО СПИСУ НАЛЕЖИТЬ ВИБРАТИ КНИЖКИ НА СУМУ ОЗНАЧЕНУ У ВІДОЗВІ, ПОМІЩЕНІЙ НА 1-ІЙ СТОРОНІ СЕГО ЧИСЛА.

ОБРАЗИ І ПОРТРЕТИ:

Історичний Образ Українських Володарів та визначнійших мужів. Сей образ містить в собі 55 осіб і 22 важних инших подій, викінчене артистичне, в 10 красках і золоті. Розмір 28x35 цалів. Всі династиї представлені в хронольоґічнім порядку: київська, галицька, волинська, литовська і Гетьманщина. — Ціна $1.00
Велика карта України, величини 21x31 цалі, в 10 красках, на ґрубім папері. — Ціна ....50 цнт.
В'їзд Богдана Хмельницького до Київа, прекрасний образ, 28x22 цалів величини. Се славний малюнок українського артиста маляра п. Івасюка. — Ціна $1.00
Портрет Тараса Шевченка, один з найкрасших з малюнків українського артиста-маляра п. Красіцького, 28x22 цалів величини. — Ціна $1.00
Портрет Івана Франка, друкований на гарнім папері, величини 14x19 цалів. Ціна портрету з почтовою пересилкою ....50 цнт.

МУЗИЧНІ ТВОРИ:

Звуки України, нове розкішне видане, яке містить в собі 7 найкрасших творів музичних на фортепян, як слідує: 1) Ще не вмерла Україна; 2) Засвистали козаченьки; 3) Українська Думка; 4) Закувала та сива зозуля; 5) „Сонце низенько, вечір близенько"; 6) Українська Шумка; 7) Козак. — Ціна $1.50
Вже воскресла Україна, вибір 10-ти найкрасших українських народних пісень під нотами на соля з супроводом фортепяна. — Ціна $1.50
Варшавянка, мішаний хор. — Ціна ....30 цнт.
Била жінка мужика, мішаний хор. — Ціна ....20 цнт.
Де ти бродиш, моя доле, дует із опери „Вій" на тенор і баритон. — Ціна ....25 цнт.
За Тебе Україно, мужеський хор. — Ціна ....30 цнт.
За Тебе Україно, мішаний хор. — Ціна ....30 цнт.
Збірка українських народних пісень, на скрипку, мандоліну, корнет, саксофон, барітон, альто і тромбон. — Ціна $1.00
Звуки України на фортепян. Містить: 1) Дівча в сінях стояло. 2) Ой за гаєм зелененьким. Видання Укр. Музич. Союза. — Ціна ....35 цнт.
Згадка, мішаний хор. — Ціна ....25 цнт.
Жалобний марш, мужеський хор. — Ціна ....25 цнт.
Образ рожі, мішаний хор, соло, сопран або тенор — Ціна ....40 цнт.
Побратався сокіл, мішаний хор. — Ціна ....30 цнт.
Реве та стогне, мішаний хор. — Ціна ....20 цнт.
Разом товариші в ногу, мужеський хор. — Ціна ....25 цнт.
Сміло други не теряйте, мужеський хор. — Ціна ....30 цнт.
Сміло други не теряйте, мішаний хор. — Ціна ....30 цнт.
Шалійте, мішаний хор. — Ціна ....35 цнт.
Як умру, то поховайте, мужеський хор. — Ціна ....20 цнт.
5 пісень за 5 центів. 1) Український народний гимн. 2) Американський гимн. 3) Боже великий єдиний. 4) Марш соколів. 5) Марш січовий.

ТЕАТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА.

Бондарівна. Драма в 4. діях в 5. відслонах.—Ціна 20 ц.
Власна хата. Пролог. Для вповнення програми при отворенню власних Народних Домів і читалень.—Ціна 10 ц.
Вихованець. Народна комедія в 3. діях зі співами і танцями. — Ціна ....25 цнт
Гей на Івана, гей на Купала, оперетка в одній дії, написав Петро Феґнєсів. — Ціна ....15 цнт.
Два домики і одна фіртка. Комедія в 1. дії.— Ціна 15 цнт
Зоря нового житя. Комедія в чотирох діях.—Ціна 30 цнт
Гостина св. Николая, драматична гра для дітий. — Ціна ....10 цнт
Каграль Тимко або Що нас губить? Народна мельодрама в 5-ох актах, І. Мидловського. — Ціна....20 цнт.
Козацьке Сватання, історичний образ на 3 дії в року 1648. — Ціна ....25 цнт.
Кара за Гріх, сумний образ з життя американського народа, в 3-ох актах. — Ціна ....35 цнт.
Козацьке Сватання, на три дії. — Ціна ....25 цнт.
Кумпля Аристократи. Народний образ в двох діях. — Ціна ....15 цнт
Не вчени. Образ з жита народа в одним акті.—Ціна 10 цт.
Невольник, драма в 5-ох діях зі співами і танцями. Успіцізував Карпенко Карий (Тобілевич) після поєми Т. Шевченка. — Ціна ....15 цт.
Ох! не люби двох! Оперета в 3-ох діях. — Ціна 25 цнт.
Ой не ходи Грицю, та на вечерниці. Народна драма зі співами в V. діях М. П. Старицького. (В переробці Александрова. — Ціна ....30 ц.
Пан Штукаревич або оказія якої не бувало, Сільські сцени на 2. дії і 4 відслони зі співами. — Ціна....35 цнт.
Правда все горою, образ з життя народа зі співами в 3-ох актах, написав Роман Суржач. — Ціна ....25 цнт.
Пекло в хаті. Образ з жита народа в одній дії.—Ціна 15 ц.
Соколиги, комедия в 4-ох діях. — Ціна....35 цнт.
Сатана в бочці. Комедія зі співами в 1. дії. Ціна 10 цнт.
Страйк. — Сценічний образ в трох діях з життя хліборобів в Галичині. (Штука для аматорських театрів). — Ціна ....20 цнт.
Свекруха. — Комедія в 3 діях ....25 цнт.
Сватане на Гончарівці, українська оперета на 3 дії. — Ціна ....35 цнт.
Тато на заручинах. Міщанська пригода в одній дії. — Ціна ....10 цнт.
Украдене щастє. Драма з сільського життя в 5-ох діях. Написав Іван Франко. — Ціна ....25 цнт.
Хто винен, драма в трох діях. — Ціна ....15 цнт.

КНИЖКИ.

Американські трости. — Ковбой. (Казка.) — Еміґранти. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .. 15 цнт.
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фляшка горівки. — На в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолі. — Ціна ....15 цнт.
Вільний чоловік і инші оповідання. — Ціна ....40 цнт.
Вода в природі. — Уміркований та щирий. (В. Винниченко). — Заграй. — Останки „Фортуни". — Дні нашої слави і недолі. — Ціна ....20 цнт.
Весела книжочка з 17 образками. — Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий. — Містить в собі богато сьмішних вірші, дотепів і оповідань. — Ціна ....35 цнт.
Гетьман Мазепа. Дуже поучаюча книжка з ілюстраціями. — Ціна ....25 цнт.
Гаси огонь поки не розгорів ся і инші оповідання. — Ціна ....20 цнт.
Ґеновефа. — Ціна ....30 ц.
Гуцули і Гуцульщина. — Ціна ....25 цнт.
Дин. Оповідане Марка Вовчка. — Ціна....20 цнт.
Де любов там і Бог. — Ціна....15 цнт.
Жите, зарібки, орґанізації і т. п. в Злуч. Державах. — Дуже цікава розправа про відносини праці і жита в Америці. — Ціна ....15 цнт.
І. Жовнір. II. Оферма. Новеля з військового житя. — Ціна ....10 ц.
Жінка і її значіне в суспільнім житю. — Сільський хірург (3 ілюстрації). — Смерть отамана. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 15 цнт.
Знане житя. Написав др. С. Демидчук. — Ціна ...30 цнт.
Збірка оповідань. Пятка. Баран-вівці. Безробітє. Павло. В суді. Чорт і Микитка. Бочачка. Милосердність. Слон і чоловік. Добра дочка. — Ціна....20 цнт.
За вольности України. — Ціна....5 цнт.
Загальна етноґрафічна мапа східної Европи, кольорована, величини 13x13, з точними поясненями в англійській мові. — Ціна ....10 цнт.
Загальна фізична карта України і суміжні краї, величина 11x16, кольорована, в англійській мові. — Ціна 5 цнт.
Збірка повістей. — Ціна ....10 ц.
За сестрою. — 6 се найгарнійше оповідане з козацької старини, сучасного письменника Андр. Чайковського, Ціна ....35 цнт.
З житя перзского чоловіка, дуже поучаюча, ілюстрована книжка, в дуже приступній і зрозумілій формі подає спосіб жита перських і сучасних дикунів.—Ціна 35 цт.
3 роки війни. Сатиричні ілюстрації з европейської війни. Оповідання, відомости і інформації про український нарід, про старий край і Америку, богато ілюстровані. Понад 150 ілюстрацій. — Ціна....30 цнт.
Ілюстрована збірка. Вуся (3 ілюстрації). — Катерина (3 ілюстрації). — Нін і Семіраміда (2 ілюстрації). — Лист турецького султана Запорожським козакам. — Відповідь Запорожських козаків турецькому султанови (1 ілюстрація). — Алькоголізм і діти (ілюстрація). — Ціна ....20 цнт.
Історія заложеня Злучених Держав Північної Америки. — Самсон. — До тих, що сьміють ся з нашої людности. — Як Сибірь щось по ночи водило і що то було? (1 ілюстрація). — Бог на землі (Індійська казка). — Свати. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна ....15 цнт.
Коротка історія Руси до заснована Січи. Містить богато образків руських князів і гетьманів. Ціна 10 цт.
Казки про жидів. — Зміст: Як Іван жидів мудрував. Вандрівка Івана з жидами. Як Іван водив жидів на грибів, а відтак у ставі потопив. Мужик з жидом в спільці. Пан і жид. Казка про жида. Як жид Русина правував. Як хлоп жида вмудрував. — Ціна 10 цнт.
Казки за Циганів. — Ціна ....10 цнт.
Лис Микита. З німецького переробив Іван Франко (23 ілюстрацій). — Ціна ....40 ц.
Людоїди і инші оповідання. — Ціна ....25 цнт.
І. Лист шинкаря до люципера і відповідь. II. Про алькоголь. — Ціна ....10 цнт.
І. Маска. II. Краса. Дуже гарне оповідане.—Ціна 10 цнт.
Марта Борецка. Історичне оповідане. — Ціна 25 цнт.
Монольоги, ч. 1. — Ціна ....20 цнт.
Монольоги, ч. 2. — Ціна ....20 цнт.
Монольоги ч. 3. — Ціна ....20 цнт.
На чужині. Гарне оповідане за ріжні пригоди в чужім краю. — Ціна ....15 цнт.
Напад на Січ. — Павло Полуботок. — Ціна....5 цнт.
Огонь на устах чоловіка (3 ілюстрації). Становиче панниці. — Янко Музика. — Свинячий син. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна ....15 цнт.
Оповідане з військового житя і инші. — Ціна ...15 цнт.
Оповідання Панталеймона Куліша. — Ціна....15 цнт.
Оповідання Олекси Стороженка. — Ціна....15 цнт.
Про Батька козацького Богдана Хмельницького. Ціна 30 ц.
Починок. Написав Богдан Лепкий. — Ціна ....15 цнт.
Промови і декламації на весілях, хрестинах і забавах. — Ціна ....10 цнт.
Розмова Поляка з Русином. — Дуже веселий вірш, в котрім Русин висьміває польську пиху.—Ціна 10 цн.
Проти алькоголю. — Ціна....20 цнт.
Про Христофа Колюмба та відкрите Америки (2 ілюстрації). — Закон не спинить пиянства, тільки вихованє. — Ріп Ван Вінкель (Вашінґтон Ірвінґ). — Дні нашої слави і недолі. — Ціна ....15 цнт.
І. Про Шевченкові твори. II. Оферма. — Ціна 20 цнт.
Різдвяна ніч (з 10 образками). — Ціна ....20 цнт.
Росія й Україна. — Ціна ....15 цнт
Русько-англійський таумач, з котрого можна дуже скоро навчитись англійської мови. Сторін 256, тверда оправа. — Ціна ....60 цнт.
Сьвято весни. — Ворог між нами. — Христос Воскрес. — До часу збанок воду носить (2 ілюстр.) — Тополя (1 ілюстрація). — Мати. — На Великдень. — Старинний звичай. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна ....20 цнт.
Сільська вчителька, оповідане. — Ціна ....10 цнт.
І. Серце не навчити. — II. Побратими. — III. Вістун. — Ціна ....10 цнт.
Страшна пімста. — Оповідане М. Гоголя з козацьких часів (з многими образками). — Ціна ....20 цнт.
Сумна казка. Зміст: Сумна казка. — На торзі. — Як пан перехитрив дош. — Де-що про давних богів. — Стогін землі. — Ціна ....10 цнт.
Сьвітові байки в оповіданях Степана Руданського. — Ціна ....15 цнт.
Сплачений довг. Оповідане з міщанського житя. Написав Данило Лепкий. — Ціна ....20 цнт.
Тарас Шевченко (17 ілюстрацій). — Ціна ....20 цн.
Товариська ворожка, для веселої розривки в кружку знакомих. — Зміст: Вороженє будучности для женщин. Вороженє будучности для мущин. — Ціна .. 15 цнт.
Український штукар. 212 гарних штук до забави.—Зміст: Часть І. Забави фізичні і хемічні. Часть II. Штуки з картами. Часть III. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки жартібливі. — Ціна ....50 цнт.
Хто з чого жиє? (Розвідка на тлі економічнім). — „Земля рече". — Ціна ....15 цнт.
Христос в Ґарнізоні, оповідання з військового житя написав М. Яцків. — Ціна ....40 цнт.
Чародійні пригоди убогого Омара і султанової дочки Зулїми. — Ціна ....20 цнт
Чорний кіт. Переклад з англійського. — Ціна ....10 цнт
Шевченко і його Україна. Зміст: Заповіт. — На Шевченковій могилі. — Поклін душі великій. — Тарасови Шевченкови. — Де памятник Тараса? — Памяти Тараса Шевченка. — Шевченко для свого народа. — Чому кождий Українець і кожда Українка повинні знати жите Тараса Шевченка. — Жите Тараса Шевченка. — Шевченко між народом. — На Тарасовій могилі. — Кирило Методіївське братство. — Вимітки з творів Т. Шевченка. — Заповіт Т. Шевченка в чужих мовах. — Ціна ....15 цнт.
Що то є книжка? Початки козаччини (5 ілюстр.). Козачий кістяк. Кіндрат Бурченко-Швидкий. Дні нашої слави і недолі. — Ціна ....20 цнт.
Як мужик ходив до царя правди шукати (оповідане). Дні неві (оповідане). Мадам Полчовія хора (оповідане). Як Степан чоботи купував (оповідане). Ціна ....15 цнт.
Як люди живуть в Норвеґії і инші оповідання. — Приятелі. — Смерть. — Се така баба, що чорт її на матових вилах чоботи віддавав. — Ціна ....20 цнт.
Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік має 365 днів. — Що таке гріх. — Алькоголь, повільна отруя. — Шпион. — Чотири дні. (Всеволод Гаршин). — Заповіт Ярослава Мудрого. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна ....15 цнт.

НОВІ КРАЄВІ ВИДАННЯ.

Рідне Слово, збірка новель і оповідань українських авторів, 290 сторін друку. — Ціна $1.75
Гайдамаки, з портретом автора Тараса Шевченка. Сторін 100. — Ціна $1.25
Шлях до соціялізму (Ото Бауер). Сторін 48. Ціна 50 цнт.
Німецька Селянська війна (Фридрих Енґельс). Сторін 126. — Ціна $1.00
Соціяльна революція (К. Каутський). Сторін 148. — Ціна $1.00
Своє життя, розмови на їжучі теми (Петро Тихий). Сторін 64. — Ціна ....50 цнт.
Достойно єсть, збірка, з Шевченкові роковини. Сторін 32. — Ціна ....25 цнт.
Думки (Тарас Шевченко). Сторін 48. — Ціна ....40 цнт.
Дещо про гроші. Сторін 24. — Ціна ....25 цнт.
Вибір Поезій (О. Федькович). Сторін 32. — Ціна 25 цнт.

ЯК ПЕРЕСИЛАТИ ПЕРЕДПЛАТУ?

Найліпше висилати на почтовий або експресовий моні-ордер, який належить залучити до листа, оставляючи собі відтинок як посьвідку. Такий лист не треба реджіструвати а вистарчить 3 центова марка. Пересилаючи паперові гроші, треба конечно такий лист зареджіструвати. Пересилаючи почтові марки місто грошей, треба їх добре обвинути в папір, щоби у вохкі дні не злізлиись в дорозі.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order, а не паперовими грішми, бо сі стоять в Злучених Державах нисше ціни. При виміні числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

Всі листи належить адресувати:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

З ГАЛЕРІЇ „СЛАВНИХ ЛЮДИЙ".

З минувшини редактора „Пробою", Витовта Демянчука.

Для нас, тут на галицькому ґрунті, відома фіґура Витовта Демянчука. Відома не від нині. Відома ще з перед воєнних часів, коли він редагував „Руского Селянина", газету, видавану за польські гроші для баламучення нашого селянства.

Минулого року був він редактором зрадницької газетки „Пробій", в якій висьмівав те, що для нас найдорозше. Виступили ми тоді проти нього і остерігали всіх, вказуючи, хто він і чого хоче. Звертали ми увагу польських кругів, порівнували його з польським Кождоньом, та це не помагало. На підставі документів показали ми, що б. редактор „Пробою" — був агентом царської охрани, публично закликали ми до Союзу польських журналістів, одначе польська преса мовчала. Польські журналісти без застанови допускають, щоби в їх гурті находилася наскрізь здеправована одиниця, якій ніякий чесний чоловік не повинен подати руки. Діється на наших очах скандал, який підкопує в цілій основі престіж польської преси загалом і тільки дивуватися треба, що досі у редакторів польських часописів не обізвалася совість.

Бо хтож такий на ділі Витовт Демянчук? Чи знає польське громадянство його минуле?

Чи знає польське громадянство, що:

1) Як свідчать карні акти у Львові, III. секція з 11. листопада 1897 р. ч. 33239, Демянчука обжаловано о крадіж золотого годинника на шкоду гром. Гелени Вішневської у Львові. Для браку доказів увільнено його від обжалування до ч. 29129/97., після чого Демянчук вніс в обороні своєї чести скаргу о клевету проти Г. Вішневської одначе дав справі упасти і від обжалування відступив (акта С. III. М IV. 4630/98);

2) Після свідоцтва реґістратури краєвого карного суду у Львові, мав Демянчук доходження о злочин з § 181 к. з. (за спроневірення), а в протоколі краєвого карного суду був за переступлення з § 461 і 496 (мала крадіж) засуджений на два місяці арешту, яку то кару дня 28. лютого 1898 у Львові укінчив;

3) Присудом окружного суду в Станиславові з дня 9. листопада 1898 р. ч. 1372/98 був В. Демянчук засуджений за злочин крадіжі з §§ 171 і 173 к. з. на кару 8-ми місячної тяжкої вязниці, загостреної постом що тижня і по думці §§ 4 і 5 закону з 10./V. 1873 ч. 108 був відданий під поліційний догляд.

Кару вязниці відбував він у великому карному Заведенню в Станиславові, на Дуброві, а по відбуттю кари вислано його за свідоцтвом дирекції закладу з 10. липня 1899 р. ч. 2290 до гарнізонового суду в Чернівцях.

Демянчук кару 8-ми місячної тюрми приймив і від внесення зажалення відступив;

4) За свідоцтвом письма львівської поліції з дня 21. грудня 1898 р. ч. 29302 був караний два рази за обиду поліційної сторожі;

5) Караний судом в Долині за пиянство;

6) Гарнізоновим судом в Чернівцях, обжалований як жовнір 58. полку за

Русское Слово", з 24. с. м.)

крадіж і дезерцію, засуджений на 5

(З нюйорського дневника „Новое

місяців тяжкої вязниці.

НОВИНКИ.

Кого вже не рабують?

В Ню Йорку вломники увійшли до дому Йосифа Соловея і обікрали його на 500 долярів.

Скаржить готель за купіль.

Родина філядельфійського банкира Роберта П. Креґара пізвала нюйорський готель Чедем за сто тисяч долярів за те, що банкир помер в наслідок попарень, які поніс в купели, дня 8-го січня. Позовники кажуть, що банкир пішов купатися, і як відкрутив закрутку від горячого тушу, на нього пустилося тільки кипятку та горячої пари, що він помер від попарення. Його вдова та син позивають тепер готель.

Врізав собі палець, щоби здурити поліцію.

Перед одного нюйорського суддю приведено оногди Майкела Бреннена арештованого за пиятику. Коли його приведено перед суддю, Бреннен сказав, що він був арештований перший раз. Суддя відослав його до судового відділу, де з кождого арештованого беруть відтиск пальців, щоби переконатися, чи він не був уже арештований передтим. Показалося, що Бреннен був уже арештований пятнайцять разів, а кождий раз за те саме, за пиятику.

Привели його знов перед суддю. „Ну, Майк", — каже суддя, — „я думав, що тебе арештували перший раз. Чому-ж ти говорив неправду?"

На те Майк розказав небувалу історію. Він збрехав, бо думав, що судовий знаток відтисків не пізнає його. А думав він, що не пізнає його тому, бо Майк не має тепер одного пальця, а не має його тому, що врізав собі його.

Йому вже добре надокучили вічні арештовання і тому він відрізав собі палець „для охорони", щоби не пізнали, що він уже бував арештований.

„Жаль мені, що ти втратив палець", — каже суддя, — „але я все таки буду мусів післати тебе до арешту на десять днів".

Банкир з револьвером в руці жадає виплати 30.000 долярів.

До банку Тремонт Трост Ко. в Бостоні приходить колишній Ніколя Скараффа, котрий до недавна був приватним банкиром, поки прокураторія не замкнула йому банку, і просить касієра банку о приватну конференцію.

Ледво Скараффа опинився сам на сам з касієром, як він виняв револьвер з кишені і зажадав виплачення собі 30.000 долярів готівкою. Та касієр не дався настрашити; він крикнув о поміч, підбігли клерки і помогли йому видерти револьвер напасникови.

Студенти хочуть учитися куховарства.

Доносять зі Стейт Коледж, Па., що мущини хочуть відобрати від женщин те поле, котре загально досі уважалося за їх неоспориме царство: Вони мають учитися варити. Департамент Домашньої Господарки оповістив, що з днем 1. лютого отвирає в каледжу курси варення для мущин. Покищо будуть учити, як приготовляти найпростійші страви, але з часом перейдуть до науки, як робити більші складні та трудні. Будуть учити і теоретично і практично. Одну годину на тиждень будуть учити викладами, а три годині студенти будуть самі варити.

Вчений хоче вчити жінки, коли вони можуть вживати всякого оружа під рукою на своїх мужів.

Роберт Р. Ґолт, професор Нортвестерн Юніверситі в Шікаґо, хоче отворити курс для жінок, на котрім думає учити дуже новомодний предмет, а саме коли жінка повинна кидати на чоловіка, що має під рукою, а коли ліпше її було би успокоїти його лагідними способами.

На першій лекції дав він вже кілька натяків про свої відчити на будуче:

„Як чоловік зіритований надмірною роботою, жінка ліпше зробилаби, якби не вживала до нього жадного безпосередного способу, але покликала специяліста від нервів.

„Як чоловік зденервований через жіноче варенне, то жінка найліпше зробить, як буде більше доглядати кухні та буде старатися поправити варення.

„Але як чоловік іритує її з простої злоби та злосливости, то такий чоловік заслугує, щоби його жінка повчила, що має під руками".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Оголошення женитьби не приймаєсь. — За одно поміщення платиться 10 центів за стрічку (5 слів), два і більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщення. Після сих цін на дворазове оголошення з 6 стрічок належить прислати $1.00. Оголошення продажі фарм приймається лише такі, коли в них є подана сама річ яка є на продаж, інвентар, запаси, положенне і ціна. Рішучо не приймаєсь оголошень з всякими дивовижними описами, висловлювання надмірної прихильности для костумера і напади на других продавців.

В справі поміщуваних оголошень на адресу „Свободи", не належить запитуватися адміністрацію а писати прямо на таку адресу, яка є подана в часописи. Адміністрація не має обовязку відкривати імен сторін, даючих анонімну адресу.

Пошукую в дуже важній справі, **ВАСИЛЯ ГОЛОВАТЮКА**, з села Городище, пов. Бережани. Остатним разом перебував в St. Paul, Minn. Хтоби о нім знав, або він сам, нехай ласкаво зголоситься на адресу: **PARANKA WOJCZAK, 2006 S. California Ave., Chicago, Ill.** 11-14

Пошукую своїх сусідів **ГРИЦЯ ВОЛЯН** і **АНТОНА ВОЛЯН** з села Ванькова, повіт Ліско, Гал. Вони перебували якийсь час в нюйорських стейтах і майнерських околицях. Маю до них важну справу. Прошу зголоситися до: **ELECK HANIAK** або **TOKARCZYKIW**, 1833 S. N. Street, Elwood, Ind. 14-15

Де є **АННА ЗВАРИЧ**, перед 12 роками перебувала в селі Лагодів, повіт Перемишляни, Галичина. Хтоби знав про її місце побуту або вона сама, з в о л и т ь зголоситися до: IMMIGRANT AID CO., 49 Seventh Street, New York City, U. S. A. 14-15

ДІВЧИНА, Українка, 22-літна, роджена в Америці, з укінченою 4-літною школою українською і 7-ою кл. англ. публичної школи, працююча від 15-го року життя у фабриці, необзнакомлена з куховарством, рада би найти місце при світській або священичій родині, де моглаб мати змогу віддaтись услугам господині дому. Ласкаві зголошення проситься адресувати: A. K., c/o "Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 14

24-ЛІТНИЙ МУЩИНА, Українець, студент торговельної школи, щойно прибувший з краю, пошукує бюрової посади. Знає в письмі і слові—українську, польську, німецьку і італійську мову. Прийме місце сейчас. Зголошення просить слати на адресу: **VOLOD. CISKK, 1015 Bigelow Ave., Woodhaven, L. I., N. Y.** 13-14

ДМИТРО СТУПАК з Ґрохів, повіт Цішанів і **ІЛІЯ ЖУК**, тоже відтам, прошу дайте о собі знати. Моя адреса: хор. Ребізант Стефан, ukr. Lager, Deutsch-Gabel, ad Reichenberg, Cecho-Slovakia. 14

Українські канадійські часописи прошу о передрук.

Анна Галидай пошукує своїх братів **ІВАНА** і **ЙОСИНА ГАЛИДЕЙ**, з Якубіяна, Любовна, Галичина; перед 10 роками перебували в Cresson, Pa. Хтоби о них знав або вони самі зволять зголоситися на адресу: **M. BAYKINS, Manhattan Lunch, 1128 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.** 14-21

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕННЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довгих поклицьв).

NEWARK, N. J.

Т-во **„Округ Збаражчини"** уряджує в перші роковини смерти незабутого борця за долю українських селян і робітників й проводиря просвітного руху, **т. Андрія Шмігельського КОНЦЕРТ** з добірною програмою **в неділю, дня 23. січня 1921** в Українській Робітничій Галі, 57-59 Beacon Street, Newark, N. J. В концерті возьме участь Українська Робітнича Банда. Початок о годині 6. вечером. Вступ 50 цнт. 14-15

Дорогі Родимці! На сей концерт в память хлопа-селянина, запрошуємо всіх Українців з Нюарку і околиці, з зосібна тих товаришів, котрі колись то спільно працювали з покійним Шмігельським.

WILMINGTON, DEL.

Подається до загального відома всім шеровцям **American Export & Import Dry Goods & Notion Co., Wilmington, Del.,** що **Річний Зїзд** або **Загальні Збори** відбудуться дня 21-го січня 1921 р., о годині 10.30 рано, під ч. 308 Кінг Стр., Вілмінґтон, Дел. Кождий шеровець повинен явитись, позаяк буде вибір нового уряду і справоздання діяльности з цілорічного бизнесу. 14-15

ДИРЕКТОРИ:
Петро Левицький, предс.;
Дмитро Прухницький, з. пр.;
Теодор Судія, касієр.